

Eski Ankara büyükelçisi Jeffrey: ABD Gülen ile ilgili somut adım atmalı

ABONE OL

Google News

ABD'nin eski Ankara Büyükelçisi Jeffrey 15 Temmuz'un sorumlusunun yüzde 100 FETÖ olduğunu belirtip ABD'nin Gülen'in iadesi için somut adım atması gerektiğini söyledi

- * Gülen demokratik sistemi yıkıp gizli bir teşkilatı iktidara getirmek istedi
- * 15 Temmuz'da iç savaş başlayacaktı. Fakat halk sokağa çıkınca bu önlendi
- * Türkiye için Gülen darbesi, bizim 11 Eylül 2001'de yaşadığımız trajedi ile aynı

Türkiye'yi en iyi tanıyan yabancı diplomatlardan biri o. 1980'lerde Adana ve Ankara'da askeri ve siyasi müsteşar olarak görev yapan [James Jeffrey](#) son olarak 2008- 2010 arasında ABD'nin Ankara Büyükelçisi idi. Aynı zamanda Ortadoğu uzmanı olan Jeffrey, Türkiye denildiği zaman Washington'da ilk fikri sorulan kişilerin başında geliyor.

Washington'da atv Ankara Temsilcisi Şebnem Bursalı'ya konuşan James Jeffrey'in SABAH aracılığıyla hem Türkiye hem ABD ye yönelik [Fetullah Gülen](#) açıklamaları olay yaratacak.

15 Temmuz'da Türkiye'de bir darbe girişimi yaşandı ve Türkiye uçurumun kenarından döndü. Ne düşünüyorsunuz?

Türkiye çok büyük bir tehlike atlattı. Bir iç savaş başlayacaktı. Fakat, halk o kadar çabuk bu darbeye karşı sokağa çıktığı için iç savaş tehlikesi atlatıldı. Ama halkın sayesinde gerçekleşmedi. Umarım bir daha yaşamazsınız böyle bir şeyi.

Siz bu örgütü ve Türkiye'yi çok iyi tanıdığınız için bunu söylüyorsunuz ama ABD pek sizin gibi düşünmüyor..

Bu örgütü çok iyi tanıyorum. 2008'den 2010'a kadar Ankara'da büyükelçilik yaptığım dönemde görüyordum ki; Ergenekon soruşturması aşağı yukarı doğru bir hareket idi. Ama Balyoz şüphesiz, yüzde yüz doğru değildi. Ama buna rağmen yargıdaki ve polis içindeki Gülen'ci grup [İlker Başbuğ](#) Paşa, Ergin Saygun Paşa ya tuzak kurdu. Bu kişiler dönemin hükümeti ve Başbakan Erdoğan ile iyi ilişki içindeydiler. Hiç bir darbe fikri de yoktu. Balyoz'un asıl hedefi Başbuğ Paşa, Saygun Paşa ve onlarla olan askerlerdi. Aynı zamanda biz sefaretimizde Gülen konusunu değerlendirdik o zaman.

Benim görüşüm ve raporum bu örgütün Türkiye için çok tehlikeli olduğu yönünde olmuştur. Bunu da paylaşmıştım kendi yönetimimle.

Neden sizin netliğinizde bir ses duyamıyoruz ABD yönetiminden?

Genel olarak 2 sebebi var. İlk olarak ABD hükümeti Gülen örgütünün önemli bir rol oynadığına inanıyor darbe içinde. Fakat ayrıntıları hakkında çok az bilgi var, yeterli delil yok. Çünkü gizli bir örgüt. İkinci sebep; bu darbenin başladığı ilk saatler boyunca ABD hükümeti çok çabuk tepki göstermedi. Çünkü, Obama'nın yönetiminde olduğu sürece hiçbir zaman çabuk tepki vermedi. Ama ben eminim ki Gülen örgütü bu darbenin yüzde yüz sorumlusu. Fetullah Gülen gizli örgütün lideri. Yani çok ipucu var ama kesinleşen bir belge yok diyebiliriz. Sizin [Adalet Bakanlığı](#)'ndan ABD Adalet Bakanlığı'na gelen delillerin içeriğini ben bilmiyorum, görmedim. Hükümetimiz hala inceliyor.

Aynı netliği ABD yönetiminden görmek için ne olması gerekiyor?

ABD'de yargıçların kararı önemlidir. Sadece delil veya gösterge ile hareket edilemez. Biraz daha zaman gerekiyor.

Türkiye ve ABD ilişkileri bir süredir çok kırılmalı bir dönem geçiriyor. Bunun değişmesi için ne yapılmalı?

Birincisi ABD yönetimi tarafından Fetullah Gülen ile ilgili somut adım atılmalı. Türkiye için bu konu çok önemli. Türkiye için Fetullah Gülen darbesi, bizim 11 Eylül 2001'de yaşadığımız trajedi ile aynıdır. Çok büyük bir travmadır. Onun için Türkler bekliyor ki ABD olumlu bir adım atsın, cevap versin. Bence inşallah olacak bu. Ama biraz daha beklememiz lazım. Diğer problem PYD. [PKK](#)'nın Suriye kolu PYD. Fakat aynı zamanda [DEAŞ](#)'a karşı etkili bir askeri güç. Onun için biz onlarla işbirliği yapıyoruz. Fakat bu geçici, sınırlı. Genel olarak bu örgütler ile hiçbir devletsel ilişki kurmuyoruz çünkü bunlar devlet değil, ülke değil. Şimdilik DEAŞ'a karşı başarılı ve bizim için önemli. ABD için en önemli tehlike DEAŞ çünkü. Fakat aynı şey Türkiye için de PKK olarak geçerli. Bu grup PKK'ya yardım edebilir. Çok dikkat etmemiz lazım.

15 TEMMUZ BİR ASKERİ DARBE DEĞİLDİ

15 Temmuz'un daha önceki darbelerden farkı neydi sizce?

Türkiye'de 4 kez asker darbe ya da darbe girişimi yaptı; 1960, 1971, 1997 ve 2007. Askeri müdahalelerin siyaseten ve demokrasi açısından iyi olduğunu söyleyemeyiz. Fakat 1980 bunlardan farklıydı. Çünkü o dönem Türkiye'de iç savaş yaşanıyor ve askerlerin müdahalesi ile bu aşıldı. 15 Temmuz bir askeri darbe değildi. Bu bir Gülen örgütünün gerçekleştirdiği darbe idi. Maalesef yargının, polisin, [Silahlı Kuvvetler](#)'in içindeki bu grup uzun zamandır etkindi. Yoksa genel olarak askerlerin, subayların, Silahlı Kuvvetler'in bu darbeyi desteklediğini söyleyemeyiz. Bu darbe bir askeri darbe değil. Fetullah Gülen demokratik sistemi yıkıp yerine gizli bir teşkilatı iktidara getirmek istedi. 15 Temmuz darbe girişimini Gülen örgütünün gerçekleştirdiği şüphesiz.

ÖKSÜZ'ÜN TELEFONLA ARANMASI NORMAL

15 Temmuz'un ertesi sabahı Adil Öksüz'ün ABD Büyükelçiliği santralinden arandığı ortaya çıkınca bir açıklama yapıldı, "Vizesinin iptal edildiği bilgisini vermek için aradık" dediler.

Bugüne kadar vizeniz iptal oldu diye aranan kimseyi görmedik. Sizce bu mümkün mü?

Normaldir. Eğer herhangi bir sebep ortaya çıkarsa, Türk hükümeti bu kişiyle ilgili şüpheli olduğuna ve arandığına dair bilgi verirse vizesi iptal edilir ve mümkün olursa kendisine bilgi verilebilir.

Ama henüz Adil Öksüz'ün örgütteki ve darbe girişimindeki rolü Türk makamlarınca bile bilinmeden aranıyor?

ABD hükümeti bu darbe içinde hiçbir rol oynamamış. Aynı zamanda bu darbe hakkında hiçbir bilgi sahibi değil.

"GÜLEN VE ÖRGÜTÜNÜ BASKI ALTINA ALIN" DEDİM

FETÖ elebaşı Gülen uzun zamandır ABD'de yaşıyor ve green kartı var...

Maalesef o dönemki hükümet karşı çıktı ama Fetullah Gülen'in örgüt mensubu çok iyi avukatları var ve bu kartı almayı başardılar.

Green kartı olduğu ve kesinleşmiş bir yargı kararı olmadığı için mi hükümet bir adım atmıyor?

Evet. Çünkü ABD'de yargı kararları esastır. Türkiye 1981-82'de ABD ile imzaladığı anlaşmaya göre Gülen'in iadesini istedi. ABD hükümeti bu anlaşmaya göre kendilerine verilen dosyayı ve delilleri inceleyecek. "Fetullah Gülen ve örgütünü ABD de biraz baskı altına alın" diye tavsiye ettim. Eğer hükümet olarak yargıç karar almadan önce bunu yaparsak, yargıyı baskı altına aldığımızı iddia eder.

İLİŞKİLERİN İYİLEŞECEĞİNE TÜM KALBİMLE İNANIYORUM

Türkiye- ABD ilişkileri ile ilgili önümüzdeki dönem için ne yorum yaparsınız?

İki ülke ilişkileri yavaş yavaş iyileşecek buna tam kalbime inanıyorum. Çünkü Türkiye'de birkaç çok önemli gelişme oldu. Anayasa değişti, yönetim güçlendi. Türkiye'de iç durum artık daha rahat olacaktır. Ayrıca, Trump ve ABD hükümeti genel olarak Türkiye'ye sıcak bakıyor. Fakat henüz çok yeni hükümet idi ve çok tecrübeli değillerdi. Çok hata yaptılar, yavaş yavaş iyileşiyor. Bundan sonra hem tecrübeleri arttığı için hem de Türkiye'ye sıcak bakıldığı için işbirliğinin ve ilişkilerin daha iyi olacağına inanıyorum.

ŞEBNEM BURSALI

SABAH